

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΕΝΟ

Στεριανὸν ἀγεράκι ἀνάλαφο, ἀπαλό, δροσοβόλο, χαμηλώνει καὶ φιλεῖ χιδευτικά καὶ αὐλακώνει τὴν θάλασσα, σὰν μὲ στερό πεταλούδις, καὶ κυματάκι ἀδύνατο, σὰν κουφασμένο, ξεψυχῆ ἀρροστεφανωμένο, μελῳδικό, ἀπάνω στὴν χαλικοστρωμένη ἄμμουσιά τῆς γελαστής ἀκρογαλαῖς.

Πολλὰ βαρκάκια, τόσα συνειδητά, σῶμα μελανά, σῶν στιγματα, ἀπάνω στα καταγάλαι, θαλάσσιο σινετόν, σχίζουν, ἐδῶ κ' ἔκει, τὴν θερμή, τὴν γελαστή ἀπίθυνεια τοῦ εὐμετάβολού στοιχείου, τοῦ ὅπου τὸ γαλανό χρῶμα, στὸν ἀφαντούντον, πέρα, σμύγει καὶ γίνεται ἔνα μὲ τὸ δάμαφαν χρῶμα τὸ οὐρανοῦ. "Οἶλος, μὲ δῆλη τοῦ τοῦ φωτεινῆ μεγαλοπέπεια, χύνει καὶ ὑπὲναν πατοῦσι τὸ ζωαπάροχο, τὸ εὐεργετικό τοῦ θάλατος μὲ δεῖπνη γεννανδρωμάρια.

Ο γανυτικὸς κόσμος τοῦ νησοῦ βρίσκεται σὲ ταξαχή, καὶ συγκίνησις. "Η ἀρχαιολαία μυρτικάζει ἀπό γυναικες, ἄνδρες καὶ παιδιά. Αὗτά κυλιούνται καὶ παιζογέλουνται καὶ πηδοῦνται καὶ τρέχουν στὴν ἄμμο ἀπάνω, ἐνῷ ἡ καρδιά ἀπέινων ποὺ ἔπαινον νά είνει παιδιά, εἰναι γεμάτη ἀπό εὐθυμία σάν χαροποιού, όπου δημοιάζει καὶ με λάπτη. Μόνο τῶν παιδιῶν ή ζωή ἀπό παιχνίδια ἀρχινᾶ καὶ σε παιχνίδια τελειωνει καὶ δέν την μελέται καθολού τὴν ἡλικία αὐτῆς για τὴν τοικυώσιαν πόλη βράζει μέσοι εἰς τές καρδιές ἑκείνων ποὺ ἔπαινον νά είναι παιδιά. Και εἰναι γεμάτη ταραχή καὶ συγκίνησις ἡ καρδιά τῶν μεγάλων, γιατὶ εἰναι ἀπόχωρεισιοῦν ήμερα, δηστού θά χυθώνει δάκρυα γλυκά καὶ πικρά στὸν ίδιον καρδι. Στημή δυον γεγνή ἔνα αἰσθημα ἀνέκφαστο, ἀπροσδιόριστο, καὶ δοῦσ πολλές φρονές μοιάζει μὲ δυστυχία.

"Ηδην πολλές ν' ἀπόχωρετίσουν γονεῖς, ἄνδρες, ἀδέλφια, μπροστὶ καὶ τῆς καρδιῶν φίλους. Τρία τέσσερα καρδιάρια φέρουνται στά ζένα. Οι νανεῖς, δακρυσμένοι, σχίζουν υπερνηγή ματιά στ' ἄγαπημένα βαννά τοῦ νησοῦ των, μὲ μια παραλίης ἀφωνία, καὶ γ' αὐτὸν πλο θερμῇ ἀκόμα, στὴν Παναγία καὶ τὸν "Αἴ - Νικόλα, νά τις ἀξιώσῃ να γυρίσουνται στὸ τριστόθιο, στὸ πρωικό τους νησού. Κυτταέτε : "Εκεὶ μάγοντα δακρύθρετα, ἔδος μαντήματα που ἀπόχωρετονται μὲ τις πλο ἔχαρδες εὐένε... Μά και μυτικοὶ πόθοι ποὺ η δειλιά ἔργατονται θαμμένους σὰν μῆδο πολτίκο, στῆς καρδιῶν μέσα, ἀναβλήζουν ἀξανά καὶ χειλά ταῦτα ἔως τότε, φανερώνουνται τὰ μυτικά καθοδίας πληγωμένης.

***

"Η Μαρίνα στέκεται μονάχη παράφραι, μισοπλαμένη. Ελευ πολὺ δυοφράνη, μὲ ὄφανή καὶ φτωχή καὶ μόνη ἐλπίδα ἔχει τὸν "Ἀνδρέα τὸ ναύτη, ποὺ τὸν ἀγαπᾷ θερμά καὶ ποὺ τῆς ὑποσχέθη νά την πάρῃ. Είνει λυπημένη, γιατὶ ο 'Ἀνδρέας πολλές φρονές τῆς ηποτέχει καὶ δὲ φύλαξε τὸ λόγο του.

Τώρα κατέβηνται νά τὸν ἀπόχωρετίσουν για τὴν στερεοή, φορά. "Ἐπεινος στέκεται παρέκει κοντά σὲ μάνη ἀλλοί, τὴν μεγαλόσωμην καὶ τολμηρήν "Αννέα. Δὲν ἔχει τὴν ομοφραί τῆς Μαρίνας, η Αννέα, μὲ εἰναι πλόνια καὶ ο πάτερας της την ὑποσχέθη τὸν "Ἀνδρέα, ποὺ η κόρη του θέλει νά τὸν ἀράτειν ἀπό τη Μαρίνα, πλειετροῦ ἀπό πεισμα, παρ' ἀπό άντην.

"Η Μαρίνα στέκεται μια ματιά στη θάλασσα, ποὺ θά πάρη γρήγορα τὸν ἀγροῦ της καὶ μια μιτιά σ' ἔκεινον, ποὺ τόνε βαστά η λήρη κοντά της, μια μιτιά ήμερη, γεμάτη ἀγάπη καὶ παραπόνο, γιατὶ ἔχει πάσι έχθρο δυνατό γνωρίζει καὶ τοῦ 'Ἀνδρέα τὸν ἀδύνατο, τὸν ἀτολμό καρακτήρα καὶ τρέμει η φτωχή, η οφανή Μαρίνα.

Σὴ λιγάκη η Αννέας ἔφυγε περόφραν μὲ τὸ κεφάλι ψηλά, βέβαιη για τὴ νίκη της, καὶ ο 'Ἀνδρέας ἐλλησταίσει τὴ Μαρίνα.

— "Έχει γειά, Μαρίνα· τῆς εἰτε.

— Στο καλό, 'Ἀνδρέα· η Παναγία η Τουσλιανή νά σὲ φέρει, ἐπόρσωσε μὲ ταξιχή, ποὺ δὲν μπροσθετε νά κρύψη.

— Ήταν πολὺ δυοφράνη, πολύ δυοφράνη, μάλιστα τὴ στυχέας ἔκεινη.

— Ο 'Ἀνδρέας ἐταράχθη.

— Τι ἔχεις ; τὴν ἐρώτησε.

— Φθορουμαί, Ανδρόδεα...

— Ποιοί;

— Τὴν 'Αννέα...εμέναι θά μὲ ξεχάσῃ...είπε μὲ τόση γλυκάδα καὶ μὲ τόσο παραπόνο. ποὺ ο 'Ἀνδρέας ἐσυγκινήθηκε βαθειά, γιατὶ αἰσθάνθηκε τὸ φταίξιμο του.

— Μαρίνα· νά μὲ φά' η θάλασσα, ἀν σὲ ξεχάσω... τῆς είπε μὲ ένθουσιασμό, κρατώντας τὸ κρέος της.

— Και δὲν ἔλεγε φεύματα τὴ στιγμή ἔκεινη.

— "Αχ! μην ἀμόνεις ! είπει η Μαρίνα. "Ο Θεός νά σὲ φυλάει... καὶ δι, τη γενή, ἀς γενή, ἐπρόσθετος μὲ πεισμότερη θέρμη καὶ σάν νά ωδροφρηνει πλο πολύ τὴν ώρα ἔκεινη.

— Νό μὲ φά' η θάλασσα, Μαρίνα, ἀν σὲ ξεχάσω, ξεναείπεν δ 'Ἀνδρέας καὶ ἔργει τρεχατος, ἐτραβήχη καὶ δι κόπους τες ξενείπεν μόν τὰ παιδιά μὲ τές φωνές καὶ τὰ γέλωνα των, καὶ η Μαρίνα δακρυσμένη νά βλέπη τὸ καραβήνα, ποὺ έπιπρωτεύει παρακούντα στα ζένα τὴ μόνη της ἀπλίδα.

— Η Αννέας δὲν ἀνησυχεῖ καθόλου· ξέρει τη

— ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ —

Μόλις πρὸ 30 ἑταῖροι περίπολοι, δρχίσαν νά παιζουν ἄνδρες καὶ γυναικεῖς μαζὶ στὰ θέατρα τῆς Ιαπωνίας. Προτηρογνωμένως ἀπαγορεύετο τὸ τοιόντον. Επειράπτη δὲ κατόπιν διαταγῆς η μάλλον δείπειας τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ιαπωνίας καθίστωσης γνωστόν, διτὶ δύναται νά παιζουν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ταῦτον δρόμον μετά τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικεῖς ηθοποιοί. Προτηρογνωμένως αἱ "Ιάπωνες ηθοποιοί περιορίζοντο νά αἰτιώσωται, χωρίσανται οι ἄνδρες καὶ χωρίσανται αἱ γυναικεῖς ηθοποιοί. Προτηρογνωμένως αἱ "Ιάπωνες ηθοποιοί περιορίζοντο νά είσουν των δυσκόλων ηθοποιοί κανεῖς να εἴσῃ τὸν ἔρωτα.

* * *

Ωραῖον ποτὸν διά τοὺς ταξιδεύοντας — ίδιως τὸ καλοκαρικό — ἀναγνωρικόν, εύδρεπον καὶ διψοφρετικόν, είναι η καρφείνη, ἀνακατευμένη μὲ ζάχαρι καὶ νερό. Πρόπει, ἐνοντεῖται, νά λαμπάνεται εἰς τὸ δέκατον τοῦ γαμμαρίου, μὲ τετραπλασίαν ζάχαριν. Καὶ χωρίς νερό είναι ἀξιολογητατόν μεγάλη.

* * *

Και κάτι άριστον διόκο μας. "Οιλας τὰς ζένας γλώσσας ποὺ μιλούσες δὲ αἰεμνηστος Σληπαν ταῖς έμάθαν προσλαβύνων υπηρέτας δημολούντας την γλώσσαν ποὺ ζητούσε νά μάθῃ.

* * *

"Η πολυγαμία είναι κοινοτάτη καὶ στοὺς μαρμόνους. Λαμβάνουν έκαστος αὐτῶν 10 καὶ 20 καὶ 30 συζύγους. Πρὸ έτῶν μάλιστα η 25η συζύγος τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Μαρμόνων Βούγαμ Γιούνγκα, ξέδωκε εἰς τὸν τόμον τὰς ἐντυπωτείες της ἀπό την ζωὴν εἰς τὸ καθεμινον τοῦ συζύγου καὶ αὐθέντου της ...

* * *

Στὴ Γερμανία πολλοὶ γιατροί ἀριθμοπολούντες εἰς ἄλλους γιατρούς την πελατείαν τους !

* * *

Την ἀντοκράτειρα τῆς Γερμανίας είχεν αναλαβεῖ οὐ πό την προσταταίνειν της τὰ λαϊκά μαγειεῖα, τὸ έκαμε δὲ ἀπό ένδιαφέρον πρός τὸν λαόν για νά τρωγει φθινόν καὶ καθαρό φαγητό.

* * *

Για τὸν ζυθοπότας :

— "Η Γερμανική μήτρα είναι πολὺ έλαφρητέα πού περιέχει πολὺ οίνόν πεντεπάντες.

* * *

Στὴν 'Αγγλία οὐ πάροχουν Τράπεζαι «τῆς δεκάρας» λεγόμεναι; εἰς τὰς δοτούς οι αποροὶ κατατέθουν τὰ μικρά των ἀποταμεύματα καὶ δταν τοὺς τυχεὶ άναγκη τὰ παραλαμβάνοντα.

* * *

Ο Βίσμαρκ ησπάνετο τομεράν την άντηπάθειαν πρὸς τὰς συστημένας ἐπιστολάς. Και τοῦτο διότι δηλεῖ αἱ απειλητικές ἐπιστολές ταῖς δοπιεῦς έλαμβανε ἀνώνυμους, ήσαν συστημένες.

* * *

— Οταν ἔλεγαν στὸν Βίσμαρκ νά προφυλάγεται κατὰ τῶν δολοφόνων, ἀπαντοῦσε : «Έχω άρκετάς έργασίες. Αύτην ης την άναληψή ό Θεός ! »

Συλλέκτης

δική της τὴ δύναμι, ξερεύει τὴν ἀδυναμία τῆς Μαρίνας καὶ τοῦ 'Ἀνδρέα την καρακτήρα καὶ είναι βέβαιη για τὴ νίκη της· καὶ ἔχει τὴν πλονίαν νά δείχηση στὴ Μαρίνα, τὴν υπεροχή της. Συχνά περνά ἀ τὸ σπιτάκι τῆς Μαρίνας καταστόλιστη, πειραΐσαν, σάν να θέλη νά ταπεινώσῃ τὴ φτωχή ποὺ ἐτόλμησε ν' ἀγαπηση καὶ νά θελήσῃ εἰκείνουν, ποὺ ἀγαπούνται καὶ ηθελει καὶ αὐτην. "Η Μαρίνα έκαμεν ποὺ δέν την ἔβατε και ἀμέ την ἀτανατοῦ δέξη, έλονδρομούδες κι έφεραν τρεγάτη, σὰν ποὺ φεύγει καύκρυθεται τὸ μικροπούλι στού γεραιού τὸν δικού.

Και δὲν είχε άδικο νά φοβηταί η Μαρίνα. Στὸ γύρισμα τοῦ χοδοῦν, ἐγγίσεις ο 'Ἀνδρέας στὸ ποτὸ του, και η Μαρίνα τον κακον τὸν ἐπερόμενε. "Η 'Αννέα, η πιτεράς της μὲ τὰ πλούτη καὶ τ' ἄγαθή του, τόσο πειρασμοί, έθιμωσαν τὸν ἀδύντον τον δρόκο του.

— "Η Μαρίνα έλλαψε, μά χωρίς θυμό, δέν μπροσθετε νά θυμωσή έλυτηηθήσει μόνη, γιατὶ ηξεύρε πώς ο 'Ἀνδρέας ἐκαπούετο.

Και ἀλλίθευτα η Αννέας ήταν και περιφραν και σπλογκ και δὲν πέρασε πολὺς καιρός, ποὺ ο 'Ἀνδρέας έμετανόησε για τὴν πράξητου. Μά δὲν είχε τὴν τόλην την έπροσθετο την ἀδικημένη Μαρίνα, το θησαυρού ποι επαγγελμάτων κι έργους στα ζένα λυτημένος, ποὺ η ζωή του έφαινοτάνε βαρετά.

— Υστερα από λίγο καιρό, μέσα στὰ θύματα μᾶς φοβεράς φωνητούντας ήταν και ο 'Ἀνδρέας...

— "Η Αννέα τον έκλαψε κατόπιν της καιρής και γήραγορα παριγνορήθηκε.

— Συχνά, πολὺ συχνά τόνευθματα και χύνει την πλοκά στη μηνή του μιατάλλη γυναικάς απαργήρητη, ύφραντη, φτωχή και αμοιρη, η Μαρίνα...

Π. Α. Αξιώτης

